Nr. 143 Sobota 1 Lipca 1922 r. Cena numeru mk. 25. Rok XIII.

# ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Dąbrowa, Sienkiewicza 6, Telefon 78 | Będzin, Małachowskiego 8, Telefon 34 | Sosnowiec, Piłsudskiego 4, Telefon 64

CENY OGŁOSZEŃ: Na I stronie wiersz milimetrowy mk. 90 — na III stronie mk. 75 — na IV mk. 50 — Nadesłane mk. 125 — Drobne ogłoszenie po mk. 20 za wyraz. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 proc. zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 drożeje.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada

Redakcja i administracja znajduje się przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

Adres dla listów i depesz „ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O Nr. 61553.

Prenumerata wynosi: Z odnoszeniem miesięcznie

mk. 450.

Z przesyłką pocztową mk. 500 miesięcznie.

Oddziały własne: W Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku





















# NAOPAK.

Sosnowiec, 1 lipca.

Pan naczelnik państwa, wywołując przesilenie rządowe i wchodząc w zatarg z sejmem, nawarzył piwa, które będzie musiał wypić.

Z przykrością, ale przecież stwierdzić to należy. Naprzykrzyła mu się widać aureola, w której chadzał, sprzykrzyło się zaszczytne stanowisko pierwszego obywatela Polski: pan naczelnik państwa, Józef Piłsudski, jakby gnany jakąś siłą fatalną, sam podrywa dotychczasowy swój autorytet i robi nie krok już, ale gwałtowny skok, by się usunąć w zacisze domowe.

Kiedy w kraju wrzała gwałtowna walka o dobre imię Józefa Piłsudskiego, kiedy nie przebierano w środkach napaści i w formach walki, bezstronny widz stawał po stronie tego człowieka o silnej bądź co bądź indywidualności, potępiał godzącą w niego masę i życzył mu zwycięstwa. A dziś?

Dzisiaj już tylko można mu życzyć, aby nie utracił reszty tego nimbu, który go otaczał.

Cóż się takiego stało, skoro nawet te obozy, które stały przy nim zaczynają go opuszczać? Skoro już organ socjalistów „Robotnik" ma dla niego słowa krytyki, a wierna mu narodowa partja robotnicza również wycofuje się z szeregów?

Oto pan naczelnik państwa popełnił szereg nietaktów i błędów, wskutek których wystawił na szwank interesy całego narodu.

Bo oto mieliśmy rząd, pierwszy rząd, który powitany na razie niechętnie, w miarę jak urzędował począł zdobywać sobie coraz więcej uznania i zaufania.

Rząd ten miał program i konsekwentnie go realizował.

Był rządem odrodzenia gospodarczego nawewnątrz polityki pokojowej nazewnątrz. Był wreszcie rządem ponadpartyjnym, to jest takim, który najwięcej dawał gwarancji bezstronnego przeprowadzenia zbliżających się wyborów do nowego sejmu. Miał szczęśliwą rękę i umiejętnie bronił zagrożonych interesów państwa polskiego.

I oto ni stąd ni zowąd pan naczelnik państwa usuwa ten rząd na własną rękę, nie licząc się z sejmem, nie bacząc na opinję obywateli kraju, i zapowiada że stworzy rząd lepszy, rząd silnej ręki i silnego autorytetu.

Ale to tworzenie lepszego rządu ciągnie się cały miesiąc i wreszcie wychodzi rząd, o którym by można powiedzieć ustami Słowackiego: „Dajcie mu na pośmiewisko sprzeczne z natura nazwisko".

B... glądamy się za ludźmi ... mi w tym rządzie i by... jmniej ich nie widzimy. Ot przygodna zbieranina, którą tak trudno było złączyć, że nawet dwuch kółek w tej maszynerji brakuje: reprezentanta wyznań religijnych i oświecenia publicznego i reprezentanta poczt i telegrafów.

Czyż warto było przez cały miesiąc zamącać kraj aby dać mu taką lichotę i poderwać samemu własny autorytet w narodzie? W głowie się to wszystko, co od miesiąca wyprawiał pan naczelnik państwa, nie chce pomieścić.

Nad Józefem Piłsudskim zaciążyła jakaś siła fatalna. Czy nie siła jego przeznaczeń? Być może...

**Bronisław Knethe.**

## Ile kosztowało przesilenie?

Sosnowiec, 1 lipca.

Według zestawienia giełdowego z okresu miesięcznego przed przesileniem rządowym stosunek marki do dolara kształtował się jak 1 do 4000. Skutkiem ostatniego przesilenia marka polska zaczęła gwałtownie spadać. Już po czterech pierwszych dniach przesilenia płacono za dolara 4,170 mk., po drugich czterech 4,260 itd.

Ponieważ miesięczny nasz import z granicy wynosi od 40 do 50 miljardów marek, a zwyżka kursu walut wynosi od 8 do 10 proc. więc strata, jaką Polska ponosi skutkiem przesilenia, jest miljardowa. Według szczegółowych obliczeń **ostatnie przesilenie rządowe kosztuje cztery miljardy marek polskich.**

# TELEGRAMY.

(Własne.)

### Zjazd nauczycieli polskich na Łotwie.

Ryga, 30 czerwca. Wczoraj zamknięty został po trzydniowych obradach pierwszy zjazd nauczycieli polskich z całej Łotwy. Na zjeździe omówiono cały szereg spraw, związanych z polską pracą oświatową. Na wakujące stanowisko kuratora polskiego oddziału szkolnego w łotewskim ministerjum oświaty, wybrano p Kielpsza, inspektora szkolnego w Letgalji.

## Walki domowe w Irlandji.

Londyn, 30 czerwca. Wojska wolnego państwa, działające wedle instrukcji Collinsa, uwięziły pod zarzutem bojkotowania Ulsteru majora Hendersona, jednego z dowódców wojsk irlandzkich.

Nieregularne wojska irlandzkie uwięziły generała O'Connor'a, jednego z członków sztabu wojsk regularnych.

W Dublinie wre zacięta walka. Wojska wolnego państwa zaatakowały główną kwaterę powstańców ogniem z moździerzy i armat szybkostrzelnych. Powstańcy na ogień odpowiedzieli. Wedle doniesień, straty w zabitych i rannych mają być poważne. Ostateczny wynik walk nie jest jeszcze wiadomy.

## Częściowe przywrócenie własności prywatnej w Rosji.

Bordeaux, 30 czerwca. Donoszą z Moskwy: Dekret sowiecki w sprawie częściowego przywrócenia własności prywatnej w Rosji dotyczy wszelkich instytucji nie zmonopolizowanych. Podtrzymuje on prawo rekwizycji, lecz z obowiązkiem odszkodowania. Uznaje prawo hipoteczne, prawo dziedziczenia sum i objektów nie przewyższających wartość 10 tysięcy rubli w złocie.

## WAŻNE WIEŚCI.

(Z pism i depesz wczorajszych)

— W Wilnie rozpoczął się 4 dniowy zjazd prawosławny. Na wniosek biskupa Eleuterjusza zjazd uchwalił podziękowanie delegatowi rządu, p. Romanowi za lojalny stosunek do duchowieństwa prawosławnego.

— Na zjeździe synodalnym w Moskwie jeden z popów, zwolennik sowietów, wystąpił z wnioskiem, aby z ksiąg liturgicznych usunąć wyraz „Gospod Boh" i „rab" i zastąpić je wyrazami „Brat Boh" i „towariszcz".

— Senat amerykański przyjął ustawę, ustalającą stan liczebny armji na 137 tysięcy ludzi.

— Gen. Henrys, b. szef misji zagranicznej w Polsce, mianowany został komendantem 23 korpusu armji nad Renem.

— „Gazeta Gdańska" dowiaduje się z Rewla, że do Moskwy przybyło dwóch generałów niemieckich, aby wziąć udział w naradach komisarzy ludowych.

— Szwajcarska rada narodowa przyjęła 87 głosami przeciw 47 projekt ustawy, przedłużającej ilość godzin pracy w tygodniu do 54.

# JAK BĘDZIEMY WYBIERALI POSŁÓW?

Sosnowiec, 1 lipca.

Projekt reformy wyborczej gotowy. Izba sejmowa przyjęła już jego ośm pierwszych artykułów; dalsza jej część będzie uchwalona we wtorek. Warto więc już dziś wiedzieć, jak będziemy wybierali posłów?

Należy się przyjrzeć bliżej projektowi samej techniki wyborów.

Wybory do sejmu wykonywują się na zasadzie głosowania: równego, tajnego, powszechnego i bezpośredniego, proporcjonalnego i bez różnicy płci, a więc sześciorakiego.

Głosuje się nie na jednego kandydata, ale na listy.

Listy będą numerowane. Kandydatury są zgłaszane ze zgodą kandydata na 30 dni przed wyborami. Muszą być one poparte przez 150 wyborców danego okręgu.

Lista okręgowa kandydatów nie może przewyższać dwukrotnie liczby posłów, przypadającej na ten okręg.

Państwowe listy kandydatów powinny być zgłaszane pisemnie komisarzowi wyborczemu nie później, niż 40 go dnia przed dniem wyborów.

Zgłoszenia winny być podpisane przez 5 ciu posłów, względnie senatorów lub conajmniej tysiąc wyborców z dwu okręgów, po 500 z każdego. Liczba kandydatów nie może przekraczać 200.

Już poprzedniego dnia i na cały dzień wyborów sprzedaż trunków jest zakazana.

Podczas głosowania tak w budynku jak i w promieniu 100 metrów, wszelka agitacja jest zakazana.

Głosuje się białymi kartkami, na których można wypełnić, lub wydrukować numer listy. Karty owe wkłada się do kopert ostemplowanych, które wyborcy otrzymują dopiero w samym lokalu wyborczym.

Głosowanie trwa przez 12 godzin, od 9 ej rano do 9 ej wieczór, a po jego zamknięciu natychmiast przystępuje się do obliczenia głosów.

Następuje obliczenie głosów.

Przewodniczący otwiera urnę wyborczą i oblicza najsamprzód ilość kopert, a równocześnie ustala się liczbę głosujących, poczym dopiero następuje obliczanie głosów, oddanych na poszczególne listy. Po obliczeniu głosów akta wszelkie odsyła się do komisji okręgowej, ta zaś musi się zebrać najpóźniej trzeciego dnia po głosowaniu.

Po ustaleniu wyników głosowania komisja ustala dzielnik wyborczy: dzieli przeto sumę ważnie oddanych przez liczbę kandydatów danego okręgu, a otrzymana w ten sposób liczba bez ułamka jest dzielnikiem wyborczym. Ile razy mieści się w liczbie głosów dzielnik wyborczy, tyle przyznaje się każdej liście mandatów.

Głosy zaś, które nie wystarczyły do przyznania mandatu, stanowią nieużytki i przyłącza się je do odpowiedniej listy państwowej.

Po ustaleniu wyników wyborów we wszystkich okręgach, państwowa komisja wyborcza ustala liczbę mandatów nieobsadzonych, które przypadają do podziału pomiędzy te stronnictwa, które przeprowadziły w całym państwie swych posłów, przynajmniej w pewnej ilości okręgów, którą sejm określi we wtorek.

Po ustaleniu liczby wybranych posłów komisja państwowa oblicza resztki głosów nieużytych tych stronnictw które zgłosiły przyłączenie do list państwowych. Otrzymaną sumę dzieli przez powiększoną o jeden liczbę mandatów, pozostających do rozdziału przez komisję, aby w ten sposób uzyskać dzielnik wyborczy.

Ile razy dzielnik wyborczy mieści się w sumie danej listy tyle mandatów przydziela się każdej z list — wszelako z tym zastrzeżeniem, że żadna lista nie może przy tym obliczeniu otrzymać więcej, aniżeli wynosi połowa liczby posłów, wybranych z list okręgowych.

Gdyby jednak po dokonaniu wymienionego podziału okazało się, iż nie wszystkie jeszcze mandaty do przydziału zostały podzielone, wówczas każda lista państwowa, wchodząca w rachubę, otrzyma tyle dalszych mandatów poselskich, ile przypada jej na podstawie nowego dzielnika, określonego specjalnymi przepisami.

System wyborczy, oparty na powyższych zasadach, ma tę wyższość nad systemem wyborów proporcjonalnych, że drobne cyfry i procenty mają wielkie znaczenie dla przyszłości państwa.

Dlatego dziś znaczenie każdego wyborcy wzrosło tysiąckrotnie.

# Nowy rząd.

P. Artur Sliwiński, wiceprezydent miasta st Warszawy, otrzymał pismo treści następującej:

„Do Pana Artura Sliwińskiego w Warszawie

Mianuję pana prezesem ministrów Rzeczypospolitej polskiej

Jednocześnie na wniosek pana mianuję:

Ministrem spraw wewnętrznych, p. inż. Antoniego Kamieńskiego

Ministrem spraw zagranicznych, p. inż. Gabrjela Narutowicza.

Ministrem spraw wojskowych, p. jen. por. Kazimierza Sosnkowskiego.

Tymczasowym kierownikiem ministerjum skarbu, p. dr. Kazimierza Zaczka.

Ministrem sprawiedliwości, p. prof. Wacława Makowskiego

Ministrem rolnictwa i dób[r] państwowych, p dr. Józefa Ra[...]czyńskiego.

Ministrem przemysłu i handlu, p. dr. Stefana Ossowskiego.

Ministrem kolei, p inż. Ludwika Zagórnego - Marynowskiego.

Ministrem robót publicznych p. inż Władysława Ziemińskiego

Ministrem pracy i opieki społecznej, p. Ludwika Darowskiego.

Ministrem zdrowia publicznego, p dr Witolda Chodźkę.

Decyzja co do powołania ministra wyznań i oświecenia publicznego i ministra poczt i telegrafów, nastąpi później.

Warszawa Belweder, dnia 2[...] czerwca 1922 r.

Naczelnik państwa — **J. Pi[ł]sudski.**"

# Z Górnego Śląska.

## Zajęcie pow. pszczyńskiego.

Pszczyna, 30 czerwca.

We czwartek rano wyjechał p. gen. Szeptycki wraz ze sztabem i przedstawicielami prasy z Katowic na pogranicze polsko śląskie pod Dziedzicami. Tam na moście granicznym na górnej Wiśle odbyło się pierwsze powitanie wojska. Powitał je starosta powiatu pszczyńskiego, p Lerch. Granicę w tym miejscu przekroczył jeden szwadron V pułk strzelców konnych i jedna baterja 23 pułku artylerji polnej, przeznaczone dla garnizonu pszczyńskiego. Po przemówieniu p. starosty Lercha stanął przed symbolicznym łańcuchem granicznym powstaniec górnośląski z karabinem w ręku, z drugiej zaś strony łańcucha, od strony Polski przemówiła do powstańca mała dziewczynka Windiszówna, uczenica szkoły ludowej w Dziedzicach, która wygłosiła wierszyk: „Powitanie braci ślązaków".

Następnie dziewczynka wręczyła powstańcom bukiet z białych i czerwonych róż, za co powstaniec podziękował serdecznie, a następnie karabinem rozbił symboliczny łańcuch graniczny, wołając: „Pękajcie kajdany niewoli naszej!"

Potem wśród entuzjastycznych okrzyków ludności z śląskiej i polskiej strony, która po obu stronach zebrała się bardzo licznie ze sztandarami i muzyką, wojsko polskie przekroczyło granicę o godz. 10 ej rano.

Gen. Szeptycki wraz z gośćmi udał się następnie do Pszczyny, gdzie przy bramie tryumfalnej, ustawionej kosztem zarządu dóbr księcia pszczyńskiego, oczekiwano wojska polskie. Na rynku zebrały się duże tłumy publiczności złożon[e] z deputacji gmin całego powiatu pszczyńskiego. Miasto Pszczyna, a zwłaszcza rynek były bogato udekorowane.

## O teatr w Katowicach.

Katowice, 30 czerw[ca].

Przybył do Katowic deleg[at] ministerjum sztuki i kultu[ry] prof. Szopski, celem poinformowania się w sprawie przejęcia teatru katowickiego n[a] rzecz ludności polskiej. Po[d] przewodnictwem burmistrza, d[r.] Górnika, odbyło się posiedzenie na którym imieniem 40 tysięcy robotników metalowy[ch] przedstawiciel polskiego Śląsk[a] założył protest przeciw wspó[l]nemu używaniu teatru miejskiego przez polaków i niemców. Żądał on przejścia teatru miejskiego w ręce polskie. Skutkiem szowinistycznego stanowiska niemców, którzy skłonn[i] są z całym pośpiechem odd[ać] dyrekcję teatru w ręce niemieckiego hakatysty z Wrocławia, Wernera, sprawa nie została rozstrzygnięta.

## Przeciw wybrykom selbstschutzu.

Katowice, 30 czerwc[a].

Frakcja socjalistów zgłosi[ła] do rządu pruskiego wniosek [o] zawieszenie nad prowincją śląską, nie wyłączając świe[żo] przejętej części Górnego Śląska stanu oblężenia. Powode[m] do tego są wybryki i morderstwa szerzone przez bandy selbstschutzu i inne organizac[je] prawicowe. Prezydent ministrów Braun, podał to do wiadomoś[ci] sejmowi pruskiemu.

# Walka o miljony.

57

Fiakr zbliżał się, pędząc szybko i obrzucając błotem przechodniów.

Przybywszy przed hotel indyjski, zatrzymał się nagle.

Czatujący nikczemnik uczuł, jak gdyby na chwilę serce w nim bić przestało.

Otwarto bramę hotelu.

Mężczyzna w podeszłym wieku, trzymający w ręku małą podróżną walizkę, wysiadł z fiakra i skoczywszy rześko na chodnik, wszedł do hotelu, z którego dwuch służących wybiegło na jego spotkanie.

Edmund Bèraud, znany czytelnikom w Kalkucie, podczas jego bytności u Mortimera, szedł wprost do biura hotelu, mówiąc posługującym:

— Przynieście moje pakunki i powiedzcie woźnicy, aby zaczekał. Zresztą, wynająłem go na godziny.

Wykonano bezzwłocznie zlecenia podróżnego i oba skórzane kuferki zniesiono z wierzchołka fiakra, ustawiwszy je w hotelowym przysionku

Były kupiec djamentów wszedł do biura hotelu, gdzie kobieta, pełniąca obowiązki sekretarki, pozdrowiła go skinieniem głowy.

— Odebrałaś pani zapewne w dniu wczorajszym mój telegram? — zapytał Bèraut — telegram, wysłany z Marsylji?

— Ah... zatym mam honor mówić z panem Edmundem Bèraut?

— Tak... ja nim jestem.

— Apartament, zatrzymany dla pana, jest gotów.

— Każ pani służbie tam mnie zaprowadzić.

— Ludwiku! — zawołała młoda kobieta, biorąc klucz ze stołu i podając go jednemu z usługujących — zaprowadź pana pod numer 13.

Oblicze Edmunda Bèraud sposępniało nagle, podczas, gdy usta szeptały:

— Numer 13.. fatalny numer.

— Miałżebyś pan być przesądnym? — pytała z uśmiechem kobieta.

— Przesądnym nie jestem — rzekł Bèraud. Istnieją jednak pewne niewytłomaczone rzeczy, którym się ulega bezwiednie, mimo, iż wiemy, że to jest niedorzeczność. Nie mogłabyś pani dać mi innego apartamentu?

— Nieszczęściem.. nie! Jest to jedyny numer, jaki obecnie pozostaje wolnym

— Zaprowadź mnie więc... — rzekł podróżny do chłopca, trzymającego klucz w ręku. Następnie przyniesiesz moje bagaże

— Dobrze, panie..

Kupiec djamentów wszedł na schody, nakryte purpurowym kobiercem i przestąpił próg pokoju pod numerem 13

Apartament ten, położony na drugim piętrze, składał się z przedpokoju, sypialni i gabinetu.

Pokój dostatnio i dość wytwornie umeblowany, był obszernym i jasnym; oświetlały go dwa okna, oba wychodzące na ulicę Joubert.

Stół okrągły, z marmurowym blatem, stał w pośrodku. Bèraud położył swą małą walizkę na tym stole, a zdjąwszy zwierzchnie podróżne ubranie, wszedł do gabinetu, gdzie zwyczajem angielskim, w miednicy, napełnionej wodą, zanurzył głowę, poczym obmył się i wdział zdjęte ubranie.

Przez ten czas posługujący poznosili bagaże.

Były kupiec djamentów zadzwonił.

— Co pan rozkaże? — zapytał chłopiec, wbiegając.

— Przynieś mi, proszę, i połóż na stole kałamarz, pióro, paczkę kopert i kilkanaście ćwiartek papieru Potrzebuję napisać znaczną ilość listów

— Natychmiast, panie. Czy i lak będzie potrzebnym?

— Ma się rozumieć.

Posługujący wyszedł

Bèraud, zostawszy sam, rz[u]cił się na fotel.

— Niech ich czarci porwą ich 13 numerem — zawołał g[ło]sno z gestem gniewu. Od chw[ili] wyjazdu mego z Kalkuty pon[u]re przeczucia ścigać mnie n[ie] przestają, na każdym pra[wie] kroku spotykam prognosty[ki] złowróżbne i jeszcze tu, [po] moim przybyciu, dostaje [mi] się numer tak fatalny! Jak[iś] głos dziwny, wewnętrzny, szep[cze] mi, aby nie rozpakowywać b[a]gażów i przenieść się do inn[e]go hotelu Przeczucia takie b[y]wają zwykle dobrymi. Pot[em] nie byłbym tego posłuchać... [W] każdym razie przeczucie post[ą]piłem, iż wysiadłszy z wago[nu] przed moim tu przybyciem, uczyniłem to, co powinienem b[ył] uczynić.. Pójdę na ten dzień — dodał po chwili — rozpędzi może czarne me myśli, a wr[ó]ciwszy tu, zasiądę do pisan[ia] listów.

C. d. n.

# Posiedzenie rady miejskiej.

Sosnowiec, 1 lipca.

siedzenie rady m,
Leitmotywem środowego po- dzenia rady były pożyczki. więc — uchwalono pożycz od rządu w sumie 80 mi nów marek na budowę ko- nji urzędniczo robotniczej, o- 600 000 mk. na pomiary m. snowca wreszcie 25 miljonów na zwalczanie drożyzny mię
Narazie nie wiadomo, jak walka z drożyzną będzie glądała, bo do wszelkich za dzeń policyjnych rada miej nie ma zaufania, dzięki ty etnim doświadczeniom na lu etatyzmu.

Ostatnim punktem obrad, nieo tym zresztą porządkiem ennym, była sprawa kupna lacu na Ostrej Górce od fir C. G. Szen. Pan Szen, mimo bardzo korzystnych ofert z innej strony, czując dużą sym tję dla naszego miasta, sprze je mu swój pałac z ogrodem i pół morga) na bardzo do dnych warunkach bo za su 275 miljonów, płatną w ra h.

Członkowie komisji budowla mieli pewne wątpliwości, rzeczywiście miasto robi dobry interes, kupując pałac, bowiem p. Szen zastrzegł so ie, że usunie z pałacu kominki, boazerje i lustra. Rada parsknęła śmiechem. Są to takie drobnostki tam, gdzie w grę wchodzą setki miljonów, że tylko zbytek sumienności mógł komisji budowlanej podyktować tego rodzaju objekcje przeciw oczywistej korzyści dla miasta.

Radny Judenherc, dzięki któremu sprawa ta była poruszona, a którego zmysł kupiecki zajaśniał w całej pełni, postawił wniosek, zobowiązujący magistrat do jaknajrychlejszego kupna pałacu. Formalnie należałoby poczekać na szczegółowe sprawozdanie komisji budowlanej, lecz rada miejska przyszła do słusznego przekonania, że formalność ta, która w rzeczywistości byłaby tylko rodzajem kurtuazji wobec komisji, mogłaby doprowadzić do „przeformalizowania" dobrej okazji powiększenia majątku miasta, jak się to niejednokrot zdarzało. Należy się śpieszyć, bo p Szen wyznaczył tylko dwutygodniowy termin dla ostatecznego przeprowadzenia tranzakcji

Wniosek radnego Judenherca przyjęto jednogłośnie.

**Cw.**







# KRONIKA.

## Kalendarzyk.

| | |
|---|---|
| 1 Sobota | Dziś Lucyny. |
| | Jutro Martyniana. |
| | Wsch. słońca 4 m. 29 |
| | Zach. 8 m. 49 |

**Niepodjęte miljony.** Wyz numerów, wygranych mi nówek, których posiadacze ąd są nieznani: 0 188 747, 70 094, 1 054.599, 1 787.047, 54 313, 2 486 558

**Nowe stronnictwo.** „Kur Poranny" podaje deklarację gramową „Unji narodowo- stwowej". Wśród wielu zwisk, podpisanych pod de racją są także nazwiska z głębia, mianowicie:

Z Sosnowca pp Teodor rnese, prezydent miasta, ładysław Mazur, dyrektor se narjum naucz. i Maksymiljan alewski; z Będzina p. Edward pp, prezydent miasta; z Dąbrowy dr. Stefan Brokowski, arz szkolny, Józef Kozłow dyrektor fabryki, Gustaw wicki, prezes związku naucz. ół powsz dr. Adam Piwo r, prezydent miasta i Bene kt Wiszniewski, inż. górniczy, Czeladzi p. Ryszard Herman az, p. Franciszek Czaki z usza, pp. Bolesław Jasiński, wokat, dr. Juljan Łapiński i zimierz Tacikowski.

**Przyłączenie Górnego ąska.** Sekcja obchodowa nitetu pomocy b. powstańn górnośląskim, organizują o uroczysty obchód przyłą nia Górnego Śląska do Pol i dzień powstańca górno kiego, zawiadamia wszyst organizacje społeczne, to- zyskie, cechy i t. p., że o eczne zebranie komisji, na ym ustalony ma być plan hodu i manifestacji naro- wych w całym kraju, odbę się dnia 3 lipca, o godz. w siedzibie „Lutni" (Gmach armonj).

prasza się wszystkie powyż organizacje, które dotych nie zapowiedziały swego ółudziału w pochodzie, o bycie punktualnie na ze e.

Wobec ostatecznego terminu zebrania komisji obchodowej konieczne jest przybycie delegatów pełnomocnych.

**Nowa fala drożyzny.** Najbliższe dni przyniosą nam nową zwyżkę szeregu artykułów monopolowych i taryfy pocztowej. W ostatnich tygodniach zapanował na całej linji ogólny brak tytoniu, papierosów i cygar. Tajemnica usunięcia tych artykułów pierwszego zapotrzebowania wyjaśniła się obecnie. Donoszą bowiem z miarodajnego źródła, że ma nastąpić znaczne podwyższenie cen monopolowych wyrobów tytoniowych i cygar a to aż o 50 do 70 procent. Jaki cel miał rząd w obniżeniu przed kilku miesiącami cen o 25 procent?

Niemniejsza niespodzianka czeka nas w dziale pocztowym. Należytość pocztowa za listy i pocztówki podskoczy o 100 procent.

**O podarki młodzieży dla nauczycieli.** Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydało niedawno okólnik, w którym wyjaśnia, że składanie nauczycielom i kierownikom publicznych szkół powszechnych podarunków przez młodzież szkolną, jako też zezwalanie na zbieranie pieniędzy między młodzieżą szkolną w celu ofiarowania podarunku z okazji imienin nauczycieli lub przy innej sposobności jest stanowczo niedopuszczalne i tolerowane być nie może pod żadnym pozorem

**Tajne gorzelnie w Polsce.** Rozporządzeniem ministra skarbu z dn. 13 b. m. nagrody za przyczynienie się do wykrycia tajnych gorzelni podwyższa się od 1 lipca b. r. z kwoty od 3 000 do 15 000 mk. do sumy od 9 000 do 45 000 mkp.

**Rada wychowania fizycznego i wojskowego.** Na środowym posiedzeniu rady wychowania fizycznego i wojskowego w kasynie oficerskim 11 p p. w Będzinie przedyskutowano i przyjęto z małymi poprawkami tymczasowy regulamin rady. Regulamin ten umieściliśmy w „Iskrze" z dn. 25 b. m. Celem rozpoczęcia działalności w czasie jaknajkrótszym po przyjęciu regulaminu przystąpiono do wyboru zarządu rady.

Do zarządu weszli: z ramienia starostwa będzińskiego starosta Trzciński, od sejmiku będzińskiego sędzia Herman, wszyscy prezydenci miast powiatu, z ramienia wojskowości porucznik Nitecki, od rady zjazdy przemysłowców inż Srokowski, ze stowarzyszenia kupców p. Misiórski, ze stowarzyszenia nauczycieli szkół średnich prof. Wyspiański, t-wa lekarzy dr. Zieleniewski i od t-wa „Sokół" p Karsov. Dwa miejsca zarezerwowano dla członków z ramienia inspekcji i nauczycielstwa szkół powszechnych.

**Wielki koncert.** W niedzielę, dnia 2 lipca r. b., w ogrodzie „Zacisze" w Sosnowcu, odbędzie się wielki koncert orkiestry związków zawodowych muzyków Zagłębia Dąbrowskiego. Początek o godz 5 po południu.

**Orgje drożyźniane.** Targi w Dąbrowie, urządzane w każdy piątek, cieszą się niezwykłym powodzeniem, wczorajszy jednak był tak olbrzymi, że formalnie brakło miejsca, z czego natychmiast chcieli skorzystać spekulanci i rozpoczęli pasek

Na szczęście, wmieszała się policja i paskarzom szyki popsuła, zgromadziła bowiem w jedno miejsce sprzedających nabiał i ci pod kontrolą policji musieli sprzedawać swe artykuły po cenach wytycznych.

Ponieważ wiele osób ze Śląska ofiarowało rzeźnikom wyższe ceny, policja pociągnęła ich do odpowiedzialności za podbijanie cen, rzeźników zaś o lichwę.

## Z teatru.

(Komunikat teatralny)

Dziś towarzystwo wyjeżdża do Zawiercia, gdzie daje „Małkę Szwarcenkopf".

Jutro w niedzielę po południu „Medal Trzeciego Maja", wieczorem „W noc lipcową".

Dyr. Czarnecki pertraktuje o prawa autorskie z Wacławem Sieroszewskim, autorem „Bolszewików", pertraktacje prawdopodobnie dojdą do skutku, a wtedy zajmująca premjera „Bolszewików" wystawioną będzie już w przyszłym tygodniu.

„W noc lipcową" w Dąbrowie dane będzie w nadchodzący poniedziałek w teatrze „Kometa".

„Medal Trzeciego Maja" w Będzinie wystawiony będzie poraz pierwszy w nadchodzący wtorek.

„Kobieta bez skazy" w Granicy daną będzie w nadchodzącą środę w sali teatru kolejowego.

## Ostatnie wiadomości.

Warszawa. Wczoraj o godz. 10 z rana, p. Ponikowski pożegnał się z urzędnikami prezydjum rady ministrów.

O godz 12 w poł. pożegnał się p. Michalski z urzędnikami min. skarbu

Około godz. 2 po poł. p A. Śliwiński przedstawił naczelnikowi państwa skład nowego gabinetu, a o godz. 5 po poł. złożył wizytę marszałkowi sejmu

Dziś z rana p. Śliwiński obejmuje urząd w charakterze prezydenta rady ministrów.

Dziś odbędzie się pierwsze posiedzenie nowego gabinetu. Co się tyczy nieobsadzonych tek poczt i oświaty, to układy w tej sprawie toczą się i przed wtorkiem jeszcze oba wakansy będą zapełnione. Kandydat na ministra skarbu, p. Jastrzębski, przyjeżdża dziś z Hagi.

Berlin. Został aresztowany w pobliżu Frankfurtu nad Odrą jeden z zabójców min. Rathenaua, 29 letni Ernest Techow, syn zmarłego radcy magistratu w Berlinie.

Aresztowany usiłował stawiać opór.

Aresztowano także porucznika Günthera, któremu udowodniono, że brał udział w naradach organizacji prawicowych przed zamachem i w samym zamachu.

Następnie aresztowano dwuch kupców berlińskich, właścicieli garażu automobilowego, skąd zabójcy Rathenaua wypożyczyli auto.

Berlin. Zastępcą dr. Rathenaua na stanowisku min. spr. zagr. ma być obecny poseł niemiecki w Waszyngtonie.

Berlin. Dziś weszły w życie rozporządzenia o ochronie republiki, na mocy których udział w organizacjach przeciwrepublikańskich może być karany śmiercią.

Warszawa. Rząd polski wysłał notę do rady Ligi narodów, w której protestuje jaknajenergiczniej przeciwko ostatnim gwałtom litewskim w pasie neutralnym.

Warszawa. W poniedziałek przybywa do Warszawy specjalna misja niemiecka do rokowań handlowych pomiędzy Polską a Niemcami.

Warszawa. Z Łodzi donoszą, że na dyrektora fabryki Poznańskiego, p. Walczyńskiego, napadło wczoraj dwuch młodych ludzi, z których jeden uderzył go w głowę żelazem. Dyrektora Wolczyńskiego odwieziono do mieszkania w stanie b. ciężkim.

## Giełda urzędowa.

Dziś na giełdzie warszawskiej waluty obce notowano:
Dolary — 4700
Franki — 390
Funty szterlingi — 20700
Marki niem. — 12 70
Korony austrjackie 0 25
czeskie — 91.

W związku ze znaną zwyżką walut, policja warszawska zarządziła obławę na czarnej giełdzie na placu Teatralnym.

Aresztowano sporą ilość spekulantów walutowych.

## DROBNE OGŁOSZENIA.

### Posady i prace
10 mk. za wyraz.

Poszukuję posady w charakterze kasjerki ekspedjentki. Wiadomość „Iskra" Będzin 3-2

Dwaj chłopcy potrzebni do Fabryki Wyrobów Metalowych Goldberg i Kucyński, Sosnowiec, Przejazd 3. 1 1

Przyjmę posadę guwernerki, biuralistki lub kasjerki, Zgłoszenia pod „Guwernerka". 1-1

**Handlowiec** branży technicznej i elektrycznej, buchalter korespondent polsko niemiecki poszukuje odpowiedniej posady. Łask. zgłosz. do „Iskry" dla Handlowca. 3 1

Inteligentna osoba przyjmie pod swój zarząd kasyno. klub i t. p. Zna się doskonale na prowadzeniu kuchni i cukiernictwie. Zgłoszenia piśmienne do „Iskry" w Sosnowcu pod W R. 2-1

### Kupno i sprzedaż
20 mk. za wyraz.

Bilard duży dwustronny jest do sprzedania. Wiadomość „Iskra" Dąbrowa. 3-3

Z powodu wyjazdu sklep do sprzedania Pogoń ul. Zytnia 10. 6 4

Harmonja chromatyczna nowa na 23 basy firmy „Leonarda" okazyjnie do sprzedania Pogoń Orla Nr. 3 m. 4. 3 2

Okazyjnie sprzedam sikawki strażackie na wózku (pompa mosiężna nowa) 20 pił gatrowych 150 m/mx150 mlm pompy studzienne i na szybiki, zlewy i t. p. Dąbrowa Górnicza Reden Kamienna 5 Nowicki. 3 2

**Okazyjnie do sprzedania**

około 100 mórgów ziemi ornej i 35 morgów lasu iglastego i liściastego (drzewo stemplowe) położonych we wsi Zdów w pobliżu Żarek i stacji kolejowej Myszków. Bliższe informacje pod skrzynka pocztowa 35 Będzin. 3-1

Żelazne łóżko dziecinne z siatką ochronną i materacem do sprzedania. Kolonja Fitznera i Gampera. dom Nr. 6 m. 3. 1-1

Do sprzedania dom o 14 ubikacjach z których 4—5 mogą być wolne przy sprzedaży na biuro lub mieszkanie. Wiadomość u właściciela domu ul. Nowa Nr. 18. 2-1

Papa w większej ilości i detalicznie do sprzedania bardzo tanio, Sosnowiec Małachowskiego 30, 1

Sprzedam szafy dębowe oraz łóżka i bieliźniarkę rozbieraną Sosnowiec ul. Szenowska 3 Maj 2-1

Z powodu wyjazdu sklep spożywczy z mieszkaniem w bardzo dobrym punkcie do sprzedania. Wiadomość w „Iskrze". 1-1

Fortepian Blitnera, kontrabas, wiolonczelę altówkę, skrzypce z futerałem, bęben duży z talerzami sprzedam Będzin, księgarnia Zmigroda. 2 1

Sprzedam rower tanio ul. Piłsudskiego 16 m 8. 1 1

### Lokale
20 mk. za wyraz.

Samotny mężczyzna poszukuje pokoju przy rodzinie ewentualnie wspólnego mam maszynę do szycia o której można dowolnie korzystać pani samotnej lub panience. Łaskawe oferty Kołłątaja Nr. 11 u p. Zalcberga. 2 2

Pomorze duży pokój na Heli do odstąpienia na miesiąc lipiec i sierpień. Wiadomość Będzin, ul. Sączewskiego Nr. 13 1 piętro mieszkania 4. 2 2

### Zgubione
10 mk. za wyraz.

Parzyniewski Józef zgubił kartę powołania, wydaną przez PKU Noworadomsk. 3 3

Gątkowski Ludwik zgubił paszport wydany przez gminę Szczekociny. 3 3

Siemiński Zygmunt zgubił paszport wyd. przez Mag. m. Sosnowca, świadectwo ślusarskie. 3-3

Zaginęła tymczasowa legitymacja wyd. przez Mag. m. Sosnowca dn. 28 lipca 1921 r. za Nr. 1510 na imię Jakóba Bindera. 3 3

Szczepan Sztaszek zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin. 3 3

Mosiek Gleitman zgubił patent wydany przez Starostwo w Olkuszu. 3 2

Błasikowi Janowi skradziono kartę demobilizacji wydaną przez PKU. Będzin świadectwo ukończenia Kursów Policyjnych. 3 2

Bolek Piotr zgubił dowód osobisty i kartę zdemobilizowania wydaną przez 20 p. p. Ziemi Krakowskiej. 2 2

Skradziono dowód osobisty kolejowy wydany w Częstochowie na imię Wiktorji Jaskóła. 2 2

Moszek Lewkowicz (r. 189 ) zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin 3-1

Grzebień Piotr zgubił kartę zwolnienia wyd. przez PKU Będzin, pobyt kartę, oraz leg. od krzyża. 3-1

Trela Jan zgubił kartę powołania wyd. przez PKU Miechów, oraz zaświadczenie moralności. 3 1

Flasza Szymon zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin. Zwrócić „Iskra" Będzin. 3 1

Antoni Horzela z Łagiszy zgubił kartę wojskową wydaną przez PKU Będzin 3 1

Antoni Łach zgubił kartę powołania wydaną przez oficera ewidencyjnego w Dąbrowie i metrykę urodzenia. 1 1

Leib Bersztein zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin 3-1

Aleksandrze Holewińskiej skradziono torebkę z pieniędzmi i dowód osobisty wyd. przez Mag. m. Sosnowca. 3 1

Szyja Bałgiemacher zgubił paszport wydany przez gminę Chrobcsz. 3 1

Jakób Majer Grynbaum zgubił kartę demobilizacji, wydaną przez PKU Będzin. 3 1

Gadomski Franciszek zgubił kartę powołania wyd. przez PKU Będzin.

Podraza Wincenty zgubił kartę powołania (rocznik 1888), wydaną przez PKU w Będzinie i paszport niemiecki, wydany przez władze niemieckie w Grodźcu. 3-3

Borówka Jan zgubił kartę zwolnienia wydaną przez PKU Będzin 3 3

Kantorowicz Daniel zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin. 3-3

Najfeld Gienia zgubiła paszport wydany przez Magistrat m. Będzina 3-3

Rzepecki Mieczysław zgubił kartę odroczenia wojskowego, wydaną przez PKU w Będzinie. 3 3

Icek Fiszel zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin. 3 3

Nowak Teofil zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin 3 3

I. Josek Daneyger zgubił paszport wydany przez Magistrat m. Będzina i kartę powołania wydaną w PKU Będzin 3-3

Antoni Michno zgubił kartę zwolnienia wydaną przez PKU Będzin. 3-3

Juszczyk Józef zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. w Będzinie 3-2

Bentkowski Piotr zgubił kartę demobilizacji i dokument podróży' wydane przez 2 pułk strzelców podhalańskich w Sanoku. 3-2

Łukasik Franciszek zgubił kartę powołania wydaną przez PKU. Będzin

Maśniakowi Franciszkowi skradli paszport, wydany przez gm. Międzno zaświadczenie z gm. Międzno. 3-2

Bąk Władysław zgubił kartę wojskową wydaną przez PKU. Będzin. 3-2

Piotr Gąsior zgubił kartę zwolnienia wydaną przez PKU w Częstochowie. 3-2

Maślakowi Andrzejowi skradziono tymczasową legitymację wydaną przez Sosnowiecki Magistr t oraz inne dowody które unieważnia 3-2

Nowakowski Daniel zgubił paszport wyd. przez Mag. m. Sosnowca. 3-1

Zaginęła kontramarka wydana na kop. hr. Renard na imię Knapek Piotr. 1-1

Twardowski Wincenty zgubił kartę powołania wojskowego. wydaną przez PKU w Będzinie. 3-1

Sonia Lifszycówna zgubiła tymczasowy dowód osobisty wydany przez Magistrat m. Sosnowca. 3-1

Berek Blum (rok 1889) zgubił kartę powołania wydaną przez PKU Będzin 3-1

Świtała Roman zgubił książkę odroczenia wydaną przez PKU Będzin Zwrócić „Iskra" Dąbrowa. 1 1

Zwierzchowski Franciszek zgubił kartę powołania wydaną przez komisję w Dąbrowie. Zwrócić „Iskra" Dąbrowa. 1 1

Szymczyk Stanisław zgubił kartę powołania, wydaną przez PKU Będzin. Zwrócić „Iskra" Dąbrowa. 3 1

Emil Lesc zgubił paszport wydany przez gminę Dłutów. 3-1

Konstantemu Jaskulskiemu skradziono paszport, wydany przez Magistrat m. Sosnowca i różne papiery, 3 1

Zgubiono dowód kolejowy na imię Bronisława Rykowskiego. Proszę zwrócić Kościelna 11 Żurkowski. 3-1

Michał Szczepanik zgubił kartę powołania wyd. przez PKU Będzin.

Stanisławowi Bałdy skradziono portfel oraz kartę zwolnienia wyd. przez PKU Będzin. 3 1

Cwiek Kazimierz zgubił książkę kasy chorych, wydaną z kop. „Wiktor". 3-1

Mejer Landau zgubił paszport wydany przez magistrat Zawiercia, kartę powołania wydaną przez PKU Będzin 3 1

Stychna Józef zgubił tymczasową kartę demobilizacji wydaną przez PKU Będzin, 3-1

### Różne
20 mk. za wyraz.

Maturzysta udziela lekcji, również łaciny, F. Zakse. Dytlowska 2 naprzeciw cerkwi. 4-3

Odznaki dla szkół towarzystw kulturalnych numery dla fabryk i kopalni, złocenie srebrzenie, miedziowanie, niklowanie, oksydowanie i odnawianie nakrycia stołowego wykonywa Fabryka Wyrobów Metalowych Goldberg i Kucyński Sosnowiec, Przejazd 3. 3 2

**Lekcji** udziela maturzysta Gimn. Państw. im. Staszyca. Wiadomość, Szenowska Nr. 6. m. 7. 1-1

Przedwojenna protokołowana firma węglowa Bernard Leib w Tarnowie prosi o oferty na węgiel kamienny Zagłębia Dąbrowskiego. 4 1


[illegible]

Drukarnia R. [illegible] — Będzin